

Ligesom „Hertha“ i Sverig gav Anledning til, at der rettedes hæftige Angreb saavel mod Døtrenes Umyndighedstilstand som mod Utilstrækkeligheden af Kvindernes Opdragelse, saaledes har det sikkert været Dønninger af denne Bevægelse, der i Finland fremkaldte en lignende, om end i meget mindre Skala. Paa den Tid (1870) fandtes der flere private Pensioner for Pigebørn og to af Staten bekostede „Früentimmerskoler“, en med 7 og en med 4 Klasser, men de var alle indrettede efter det kendte Mønster, ifølge hvilket Pigerne opdrages til at være en Pryd for Hjemmet, ikke til selvstændige Mennesker, der kan erhverve deres Brød. Efter en for vore Forhold lang Polemik i Bladene blev der 1873 oprettet et saakaldet „Früentimmerakademi“. Det viste sig dog snart, at man hermed havde begyndt fra den forkerte Ende. Undervisningen i Pigeskolerne var for utilstrækkelig til at egne sig til Underbygning for akademisk Studium. Trods Lærernes umiskendelige Interesse førte Akademiet allerede i sit tredje Semester en hensygnende Tilværelse og ophørte aldeles 1875; Agitationen for bedre Pigeskoler fortsattes imidlertid med Afbrydelser, men dog med finsk Stædighed. I 1873 havde ogsaa for første Gang en finsk Kvinde, *Emma Irene Åström*, taget Studentereksamen, og 1877—78 tog *Rosina Heikel* medicinsk Licentiatexamen. Hun blev siden ansat som Kvinde- og Børnelæge for de Fattige i Hovedstaden; *Frøken Åström* tog 1882 Kandidatexamen i Filosofi og erholdt nogle Aar senere Plads som Lektor i Historie og Svensk ved Ekenäs Lærerindeseminarium.

Disse to Kvinder blev nu Kvindesagens Vexel paa Fremtiden, men endnu havde den ingen Driftskapital. Et Kvindespørgsmaal fandtes der vel hos os, men det antog kun nu og da Form og Navn, naar en særlig Anledning bragte det frem. En saadan var den Forhandling, som Ibsens „Dukkehjem“ fremkaldte mod Slutningen af 1880 hos os som over hele det civiliserede Norden. Det er troligt, at denne Diskussion gav Kvindesagen ny Fart; i det mindste fremkom der kort efter for første Gang i vort Land et Ønske hos Kvinderne om ved fælles Tankeudvexling og fælles Arbejde at hjælpe med til Spørgsmaalets heldige Løsning. 1882—83 afholdtes nemlig paa forskellige Steder offentlige Diskussionsmøder angaaende Oprettelsen af en højere Kvindeskole. Dette gav Anledning til en almindelig Indsamling over hele Landet til Bedste for en Læranstalt med finsk Sprog, som skulde forberede Kvinder til Universitetet. Den aabnedes 1885, ifølge Garanternes Ønske som Fællesskole, ikke Kvindeskole. I Efteraaret 1883 aabnedes ved private Kræfter den første Fællesskole med svensk Sprog.

Hidtil havde Kvinderne som alt omtalt forholdt sig udeltagende over for alt organiseret Kvindesagsarbejde, men 1883 dannedes i Helsingfors en lille Diskussionsforening, hvis Medlemmer væsentlig udgjordes af dem, der havde underskrevet